

CUNG CẤP KINH PHÍ LÂU DÀI CHO TRƯỜNG HỌC VÀ CHĂM SÓC SỨC KHỎE BẰNG CÁCH GIA HẠN THUẾ HIỆN HÀNH ĐỐI VỚI THU NHẬP CAO. ĐỂ XUẤT TU CHÍNH HIẾN PHÁP.

TIÊU ĐỀ VÀ TÓM LƯỢC CHÍNH THỨC

ĐƯỢC SOẠN THẢO BỞI BỘ TRƯỞNG TƯ PHÁP

Nội dung của dự luật này có trên trang 109 và trang web của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại voterguide.sos.ca.gov.

3

- Làm cho các mức đối với người có thu nhập cao tại California — vốn đã được cử tri thông qua năm 2012 và hiện dự kiến sẽ hết hạn vào năm 2031 — trở thành cố định.
- Các mức thuế áp dụng cho thu nhập trên khoảng \$371,000 đối với người khai thuế đơn thân, \$742,000 đối với người khai thuế chung và \$505,000 đối với chủ hộ (theo mức năm 2025; được điều chỉnh hàng năm theo lạm phát).
- Phân bổ nguồn thu từ thuế: 89% cho các trường K-12 (mẫu giáo đến lớp 12) và 11% cho các trường cao đẳng cộng đồng.
- Cho phép hội đồng nhà trường địa phương quyết định cách sử dụng nguồn thu; nghiêm cấm sử dụng cho các chi phí hành chính.
- Tăng nguồn thu của Quỹ Chung sẵn có cho chăm sóc sức khỏe, dự trữ ngân sách và các chương trình khác.

TÓM TẮT ƯỚC TÍNH CỦA NHÀ PHÂN TÍCH LẬP PHÁP VỀ TÁC ĐỘNG TÀI KHÓA RÒNG LÊN CHÍNH QUYỀN TIỂU BANG VÀ ĐỊA PHƯƠNG:

- Duy trì từ \$5 tỷ đến \$15 tỷ nguồn thu từ thuế thu nhập tiểu bang hàng năm bằng cách làm cho mức tăng thuế tạm thời đối với những người có thu nhập cao thành cố định, thay vì để mức thuế này hết hạn vào năm 2031.

PHÂN TÍCH CỦA NHÀ PHÂN TÍCH LẬP PHÁP

THÔNG TIN CƠ SỞ

Phần lớn ngân sách tiểu bang đến từ thuế thu nhập. Thuế thu nhập là loại thuế lớn nhất của tiểu bang. Loại thuế này chi trả phần lớn các khoản chi tiêu từ nguồn ngân sách hoạt động chính của tiểu bang, Quỹ Chung. Quỹ Chung là tài khoản mà tiểu bang sử dụng để chi trả cho hầu hết các dịch vụ công, bao gồm giáo dục, dịch vụ chăm sóc sức khỏe và nhà tù. Thuế này áp dụng cho hầu hết các loại thu nhập, chẳng hạn như tiền lương, tiền công, tiền lãi và lợi nhuận từ việc bán cổ phiếu, bất động sản và các khoản đầu tư khác. Thuế thu nhập cá nhân ban đầu ở mức thấp và tăng dần đối với những người nộp thuế có thu nhập cao hơn. Ví dụ, một cặp vợ chồng phải trả thuế 1% trên \$21,000 thu nhập đầu tiên, thuế 2% trên thu nhập từ \$21,000 đến \$50,000 và thuế 4% trên thu nhập từ \$50,000 đến \$80,000.

Các đợt tăng thuế đã được cử tri thông qua trước đây. Năm 2012, cử tri đã thông qua Dự luật 30 nhằm tạm thời tăng thuế thu nhập đối với những người nộp thuế có thu nhập cao. Năm 2016, cử tri đã thông qua Dự luật 55 để gia hạn các mức thuế cao hơn này đến năm 2030. 2% người đóng thuế có thu nhập cao nhất ở California phải trả mức thuế cao hơn này. Những người đóng thuế này chi trả khoảng một nửa tổng số thuế thu nhập của tiểu bang.

Tiểu bang chi tiêu tiền như thế nào? Năm nay, tiểu bang dự kiến sẽ chi khoảng \$250 tỷ từ Quỹ Chung để chi trả cho các dịch vụ công cộng. Khoảng một nửa số tiền chi tiêu này dành cho các trường học, cao đẳng cộng đồng và các trường đại học công lập của tiểu bang. (Hiến pháp Tiểu bang quy định mức chi tiêu tối thiểu cho các trường học và cao đẳng cộng đồng.) Khoảng một phần ba khác trong chi tiêu của

PHÂN TÍCH CỦA NHÀ PHÂN TÍCH LẬP PHÁP

TIẾP THEO

tiểu bang dành cho các chương trình dịch vụ y tế và nhân sinh, chủ yếu là chương trình bảo hiểm y tế cho người thu nhập thấp của tiểu bang, Medi-Cal. Phần còn lại chủ yếu được dùng cho nhà tù, tòa án và các dịch vụ công khác của tiểu bang.

ĐỀ XUẤT

Dự luật 3 quy định mức thuế thu nhập cao hơn được thiết lập bởi Dự luật 30 sẽ được áp dụng vĩnh viễn thay vì hết hiệu lực vào năm 2031. Hình 1 cho thấy mức thuế thu nhập sẽ là bao nhiêu nếu dự luật này được thông qua và bao nhiêu nếu bị bác bỏ.

TÁC ĐỘNG TÀI CHÍNH

Dự luật 3 sẽ mang lại từ \$5 tỷ đến \$15 tỷ mỗi năm. Số tiền thu được từ Dự luật 3 sẽ biến động rất nhiều từ năm này sang năm khác. Điều này là do phần lớn doanh thu đến từ việc đánh thuế thu nhập có liên quan mật thiết đến thị trường chứng khoán, vốn luôn biến động. Trong một năm kinh tế yếu kém, dự luật này có thể mang lại khoảng \$5 tỷ doanh thu cho tiểu bang. Trong một năm thuận lợi, dự luật này có

thể mang lại \$15 tỷ doanh thu cho tiểu bang. Trong hầu hết các năm, doanh thu sẽ nằm trong khoảng giữa các con số này.

Nguồn tài trợ dành cho giáo dục và các chương trình khác. Dự luật 3 sẽ mang lại nguồn tài trợ cho giáo dục và các chương trình khác. Khoảng 40% khoản tài trợ sẽ được dành cho các trường học và cao đẳng cộng đồng. Số tiền còn lại sẽ được dành cho các chương trình khác của tiểu bang. Một phần của số tiền này sẽ được dành để dự trữ ngân sách mà tiểu bang có thể sử dụng để tài trợ cho các chương trình này khi doanh thu sụt giảm.

Truy cập sos.ca.gov/campaign-lobbying/cal-access-resources/measure-contributions/2026-ballot-measure-contribution-totals để xem danh sách các ủy ban được thành lập chủ yếu để ủng hộ hoặc phản đối dự luật này.

Truy cập fppc.ca.gov/transparency/top-contributors.html để xem thông tin về 10 người đóng góp nhiều nhất cho ủy ban.

Hình 1

Các mức thuế thu nhập cá nhân theo Dự Luật 3

Thu nhập của người khai thuế riêng	Thu nhập của người khai thuế chung	Thuế suất biên		
		Từ nay đến năm 2030	Sau năm 2030, nếu đề xuất này...	
			Được chấp thuận	Bị từ chối
\$0 đến \$11k	\$0 đến \$22k	1.0%	1.0%	1.0%
\$11k đến \$26k	\$22k đến \$53k	2.0	2.0	2.0
\$26k đến \$41k	\$53k đến \$83k	4.0	4.0	4.0
\$41k đến \$58k	\$83k đến \$115k	6.0	6.0	6.0
\$58k đến \$73k	\$115k đến \$145k	8.0	8.0	8.0
\$73k đến \$371k	\$145k đến \$743k	9.3	9.3	9.3
\$371k đến \$446k	\$743k đến \$892k	10.3%	10.3%	9.3%
\$446k đến \$743k	\$892k đến \$1.5 triệu	11.3%	11.3%	9.3%
Trên \$743k	Trên \$1.5 triệu	12.3%	12.3%	9.3%